

Žvejų dailiraštis ant marių bangu

Parašė Mindaugas Milinis
Antradienis, 02 Rugpjūtis 2011 20:25

"Dažniausiai mus baudžia ne už brakonieriavimą, o už dailiraštį", - iš biurokratų juokiasi Kuršių nerijos žvejai.

Smulkūs žvejai teigia, kad jų verslui kenkia ne tik nepalankios gamtinės sąlygos, bet ir nelogiški biurokratiniai reikalavimai. Preilos žvejys Stanislovas Lisovskis lyg anekdotą pasakoja, kaip pagal biurokratų nurodymą privaloma pildyti žuvų sugavimo žurnalą.

Nei daugiau, nei mažiau: Kuršių marių žvejai privalo vos tik iš vandens ištraukę kiekvieną žvejybos įrankį iškart, laivui žvejybos vietoje besisupant ant bangu, žvejybos žurnale užrašyti apytikrą sugautų žuvų kiekį ir tikslų laiką. To reikalauja šiuo metu galiojančios aplinkos ministro įsakymu patvirtintas Verslinės žūklės taisyklės.

"Įsivaizduokite, naktį lyjant lietui tikriname savo tinklus. Priplaukiame, ištraukiame juos iš vandens, surenkame iš jų žuveles, skaičiuojame, nusibraukiame šlapias rankas į šonus ir atsiverčiame žurnalą. Ant riešo - vandens nebijantis laikrodis, žiūrime į jį ir rašome, kiek sugavome ešerių, kiek kuojų, kiek karšių ir t.t. ir tiksliai kelintą valandą, kiek minučių tos žuvys "išlipo" iš vandens į sausumą", - piktai ironizuoja S.Lisovskis.

Žvejai, išplaukę į marias, patikrina tinklus ne vienoje vietoje. Tad nuplaukus į kitą žvejybos barą tikrinti tinklų vėl tas pats - reikia braukti šlapias rankas per šonus ir vėl ieškoti tušinuko, besisupančiame laive stengtis įskaitomai žurnale užrašyti valandas ir žuvų kiekį.

Grįžus į krantą reikia laimikį žaibiškai susumuoti, tiksliai pasverti ir gautą skaičių dar kartą įrašyti į žurnalą.

Tokia, žvejų manymu, nereikalinga apskaita tik sunkina jų verslo sąlygas. "Nesakome, kad

apskaita nereikalinga, tačiau ji neturėtų būti tokia perdėtai smulkmeniška", - pritaria žvejys Alfonsas Kauneckas.

Žvejai pateikė dar vieną, jų manymu, verslą varžantį reikalavimą. "Išdarinėję sugautas žuvis mes jų vidurius paprastai išmetame į marias, po kelių minučių juos iš ten išgraibsto kirai ar suėda žuvys. tai natūralu. Tačiau jei mus, taip darančius, pastebėtų aplinkos apsaugos inspektoriai, priverstų mokėti baudas. Mat pagal valdžios reikalavimus turėtume šias atliekas gabenti utilizuoti į Rietavo veterinarinės sanitarijos bendrovę", - skundžiasi S.Lisovskis.

Pasak Neringos savivaldybės tarybos nario Dariaus Jasaičio, panašiomis sąlygomis žuvis Aistmarėse gaudantys ir jas apdorojantys Lenkijos žvejai turi nepalyginti daugiau lengvatų. "Jei lenkas, grįžęs iš žūklės, laimikį parduoda ne tarpininkams, o tiesiogiai vartotojams, jam tereikia metų gale pateikti bendrą sugautų žuvų kiekį. Tačiau nei kasos aparatai, nei sąskaitos faktūros, nei žurnalo pildymas po kiekvienos gaudyklės ištraukimo jiems nėra privalomi", - pateikė pavyzdį neringiškis.

Su tuo, kad Verslinės žūklės taisyklėse yra ir daugiau nelogiškų reikalavimų, sutinka ir patys gamtos apsaugos inspektoriai. Tačiau, pasak Klaipėdos aplinkos apsaugos departamento Gyvosios gamtos apsaugos inspekcijos viršininko pavaduotojo Ugniaus Rauckio, jie privalo jomis vadovautis. "Mes esame už tai, kad taisyklės būtų paprastesnės. Ne kartą apie jose rastus nelogiškus reikalavimus esame informavę Aplinkos ministeriją, tačiau esame per maži, kad mūsų balsą išgirstų", - LŽ sakė U.Rauckis.

Prašo netrukdyti

Žemės ūkio ministerijos specialistai žvejams siūlo išeitį - sertifikuoti savo gaminius kaip atitinkančius Lietuvos etnokultūros tradicijas. O tai atlikę amatininkai įgytų tradicinio amatininko statusą. "Manau, kad žvejai, kurie patys gaudo žuvis, jas apdoroja ir išrūkę patys parduoda galutiniams vartotojams, galėtų pretenduoti į tokį statusą", - LŽ sakė Violeta Dubnikienė, Tautinio paveldo ir mokymo skyriaus vyriausioji specialistė. Anot jos, amatininko statusą įgiję žvejai galėtų lengvatinėmis sąlygomis dalyvauti parodose, pretenduoti į paramą.

Tačiau patys neringiškiai šaiposi iš tokių pasiūlymų. "Nenorime jokios paramos, o parodos mums nereikalingos. Tenorime vieno - nekliudykite dirbti ir nestatykite įvairių biurokratinių kliūčių. Nes po kelerių metų jau nebe žuvis, o žvejus reikės įrašyti į Raudonąją knygą", - piktinosi Juodkrantės žvejys Arūnas Kelmelis.

Nyksta ir žuvys

Žvejų dailiraštis ant marių bangu

Parašė Mindaugas Milinis

Antradienis, 02 Rugpjūtis 2011 20:25

Jau gerą dešimtmetį, kai buvo pagilintas Klaipėdos valstybinio jūrų uosto laivybos kanalas, Kuršių mariose daugėja sūraus vandens, dėl to nyksta gėlavandenės žuvys, lėtėja tėkmė. Visi Neringos žvejai sutaria, kad didėjant sūraus vandens kiekiui mariose gėlavandenės žuvys traukiasi, o jų vietą užima iki šiol tik Baltijoje tegaudytos plekšnės, ota ir kitos žuvys.

"Preiloje jau dabar į tinklus patenka strimelių, o Ventės žvejai pagauna net menkių. Be to, susilpnėjus Nemuno srovei, kurią sulaiko besiveržiantis jūros vanduo, maurais apželia gaudyklės, į kurias jokios žuvys nebepatenka, tik medūzos", - teigė žvejys A.Kauneckas.

Jis prisiminė, kad prieš kelis dešimtmečius, vėjui pasisukus iš šiaurės vakarų, jūros vanduo iki Juodkrantės atitekėdavo tik per dvi dienas. "O dabar jis mūsų žvejybos barus pasiekia per valandą", - aiškino juodkrantiškis.

"Jeigu uosto kanalas ir toliau būtų gilinamas tokiais tempais, gėlavandenės žuvys išvis paliktų Lietuvai priklausančią Kuršių marių dalį, o mes, žvejai, tuomet galėtume eiti sausos šakos ieškoti", - būgštavo Juodkrantės žvejys Arūnas Kelmelis. Iš viso Neringoje žvejybos verslu verčiasi apie 20 įmonių.

Lietuvos žinios